

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118398249
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:6118398249.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 36 432 105, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanej G. N., trvale bytom G., Z. XXXX/XX., právne zastúpenej advokátom JUDr. Karolom Porubčinom, so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum 27/32, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. apríla 2019, č.k. 27Csp/4/2019-105, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o ich výške. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3.000 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania titulom neplnenia úverovej zmluvy, ktorú uzatvoril jeho právny predchodca so žalovanou. Súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a po právnom posúdení sporu, dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Najskôr preskúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pričom túto mal za preukázanú zo zmluvy o postúpení pohľadávok vrátanej jej prílohy špecifikujúcej postúpenú pohľadávku. Z dôvodu vznesenej námietky premlčania sa súd zaoberal, či uplatnený nárok žalobcu nie je premlčaný. Z vykonaného dokazovania súdu vyplynulo, že žalobca dlh zosplatnil ku dňu 11.10.2012, do dispozičnej sféry žalovanej sa zosplatnenie dlhu dostalo dňa 16.10.2012. Zosplatnenie dlhu, konštatoval súd, v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“) predstavuje jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. Účinnosť jednostranného adresovaného právneho úkonu nastáva momentom, kedy sa právny úkon dostane do dispozičnej sféry toho, komu je určený. Najneskôr dňa 17.10.2012 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 17.10.2015. Žalobca podal žalobu až dňa 04.12.2018. Keďže žaloba bola podaná po uplynutí troch rokov, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a žalobcovi ním uplatnenú pohľadávku pre premlčanie nepriznal. Pre úplnosť súd dodal, že k zastaveniu plynutia premlčacej doby podľa § 112 OZ v dôsledku uplatnenia si žalovaného nároku na rozhodcovskom súde dňa 10.03.2014, t.j. ešte počas plynutia trojročnej premlčacej doby, nedošlo, pretože za uplatnenie práva na príslušnom orgáne nemožno považovať uplatnenie práva na orgáne, ktorý nemá právomoc vo veci konať, okrem prípadov, ak by zákon vyslovene ustanovil, že lehotá pri podaní na nepríslušnom orgáne je zachovaná. Rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci konať a vydať rozhodcovský rozsudok pre neplatnú rozhodcovskú zmluvu, čo bolo vzhľadom na konštantnú rozhodovaciu činnosť ako exekučných

súdob, tak aj súdob vyššej inštalcie, zrejým dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodcovská zmluva mala formu rozhodcovskej doložky zakotvanej v čl. 10 bode 2 VOP. Súdob mal aj vo svetlej konštantnej judikatúry za to, že za neprimeranú je potrebné považovať rozhodcovskú doložku, ktorá je súčasťou obchodných podmienok, ktoré predkladal veriteľ dlžníkovi na formulári, pričom nebola individuálne dojednaná a jej obsah dlžník ani nemohol ovplyvniť. Veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovi, resp. rozhodcovskému súdob, ktorý sám určil, a vylúčiť tak súdob, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súdob v mieste svojho bydliska. Z uvedeného dôvodu teda dobu konania na rozhodcovskom súdob, ale aj následného exekučného konania nemožno podľa súdob považovať za dobu, počas ktorej premlčacia doba uplatneného práva žalobcu neplynula a spočívala. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súdob podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, tzn. v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Konštatoval, že premlčacia doba nezačala plynúť dňa 11.10.2012, ale až dňa 29.10.2012. Predčasná splatnosť úveru síce nastala dňa 11.10.2012, avšak v zmysle všeobecných obchodných podmienok sa pri doručovaní v poštovom styku považujú písomnosti za doručené v tretí deň po ich odoslaní. Z predloženej poštovej obálky vyplýva, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom bola zo strany jeho právneho predchodcu daná na poštovú prepravu dňa 16.10.2012, čím sa dňa 19.10.2012 považovala výzva na splatenie úveru s príslušenstvom za doručenú. V samotnej výzve na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom je žalovanej daná paričná lehota na plnenie, a to 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy. Lehota na plnenie zo strany žalovanej uplynula dňa 29.10.2012. Z uvedeného vyplýva, že mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súdob až dňa 30.10.2012, teda deň nasledujúci po dni márneho uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie. K otázke započítavania 10-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie poukázal na uznesenie Krajského súdob v Banskej Bystrici, č.k. 14Co/410/2017-109 zo dňa 27.03.2018. Ďalej uviedol, že v zmysle zmluvy o úvere sa žalovaná a jeho právny predchodca dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vznikajú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou. V zmysle vyššie uvedeného následne jeho právny predchodca podal žalobu na rozhodcovský súdob. Preto od zosplatenia úveru po podanie žaloby na rozhodcovský súdob vyčerpal zo zákonnej trojročnej premlčacej doby 496 dní. Vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-C/0314/0822 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Žalovaná mala možnosť sa domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku na príslušnom súdob. Nakoľko rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným, jeho právny predchodca podal návrh na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku. A teda od vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku do podania návrhu na vykonanie exekúcie sa vyčerpalo zo zákonnej trojročnej premlčacej doby 295 dní. Okresný súdob Trenčín vedie exekučné konanie pod sp. zn. 49Er/1025/2015. Uznesením zo dňa 09.08.2016 Okresný súdob Trenčín zamietol žiadosť súdného exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Do dnešného dňa však exekučné konanie nebolo zastavené. Mal za to, že počas konania na rozhodcovskom súdob a počas exekučného konania premlčacia doba neplynula, ale spočívala v zmysle § 112 OZ. Premlčacia doba až do zastavenia exekučného konania z dôvodu neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej doložky spočíva. Účinky zastavenia exekučného konania je potrebné na účely ďalšieho vymáhania pohľadávky v zásade prirovnať k stavu zrušenia rozhodcovského rozsudku, keďže fakticky dochádza k prelomeniu materiálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, vychádzajúc z tej skutočnosti, že pri zrušení rozhodcovského rozsudku, ako aj pri zastavení exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku, sa pre veriteľa znemožňuje vynúťiteľnosť plnenia voči svojmu dlžníkovi na podklade rozhodcovského rozsudku. Na obe situácie je potrebné nazerať analogicky a veriteľovi nemožno odopierať súdob ochranu a nepriznanie jeho nároku v konaní na štátnom súdob, ktoré bude viesť po zastavení exekučného konania len z toho dôvodu, že nedošlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, ktoré, na rozdiel od zastavenia exekučného konania, výslovne v zákone dáva veriteľovi možnosť pokračovania v konaní o zaplatenie po jeho zrušení rozhodcovského rozsudku, ktorého iniciovanie je závislé výlučne na vóli dlžníka. Uplatnil svoju pohľadávku na súdob ešte pred zastavením exekučného konania, a to z dôvodu, že od uznesenia o zamietnutí udelenia poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie uplynuli viac ako dva roky. Urobil hlavne z toho dôvodu, aby výška pohľadávky nenarastala o úroky z omeškania. Žalobca na túto situáciu aplikuje ten stav, keď súdob na podklade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku zruší rozhodcovský rozsudok a následne pokračuje v konaní na podklade pôvodnej žaloby alebo vzájomnej

žaloby v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Je pritom jasné, že tak pri zrušení rozhodcovského rozsudku súdom na podklade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ako aj pri zastavení exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku, dochádza k prelomeniu materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), avšak pri zrušení rozhodcovského rozsudku súdom, súd pokračuje v konaní v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, pričom ak dôjde k zastaveniu exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku, súd v konaní nepokračuje a pohľadávka sa stáva nevymožiteľná. Je potom nepochybné, že veriteľ napriek tomu, že postupoval pri uplatnení a vymáhaní svojej pohľadávky podľa platných právnych noriem a právne aprobovaným spôsobom, dostal sa do situácie, v ktorej sú popreté jeho legitímne očakávania, že exekučný titul bude možné vykonať, čo je v príkrom rozpore s princípom právnej istoty. Následne poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. K samotnej pohľadávke uviedol, že žalovaná peňažné prostriedky v zmysle zmluvy o úvere vyčerpala v celej výške, čím sa stala zmluva o úvere platnou a účinnou a vznikol mu nárok na plnenie pohľadávky zo zmluvy o úvere zo strany dlžníka (žalovanej). Porušením zmluvných podmienok zo strany žalovanej bol oprávnený uplatniť svoju pohľadávku na rozhodcovskom súde, a to žalobou, keďže tento mal založenú právomoc dohodnutou rozhodcovskou doložkou v zmluve o úvere. Jeho právny predchodca postúpil na neho pohľadávku vo výške 3.295,07 eur s príslušenstvom. Od postúpenia pohľadávky žalovaná uhradila svoj dlh len čiastočne, a to vo výške 2.070 eur. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaná písomne vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa plne stotožnila a rovnako tak aj s jeho argumentáciou ohľadom toho, že uplatnením žalovaného nároku zo strany žalobcu na rozhodcovskom súde dňa 10.03.2014 nedošlo k zastaveniu plynutia premičacej doby podľa § 112 OZ, pretože za uplatnenie práva na príslušnom orgáne nemožno považovať uplatnenie práva na orgáne, ktorý nemá právomoc vo veci konať, okrem prípadov, ak by zákon vyslovene ustanovil, že lehota pri podaní na nepríslušnom orgáne je zachovaná. Rozhodcovský súd teda nemal právomoc vo veci konať a vydať rozhodcovský rozsudok pre neplatnú rozhodcovskú zmluvu. Preto žiadala o potvrdenie napadnutého rozsudku a priznanie náhrady trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

4. K podanému vyjadreniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, pričom sa pridržiaval podaného odvolania a zároveň poukázal na § 6 ods. 3 CSP.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. V prejednávanej prípadе súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu premlčania uplatneného nároku, pričom mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobca dlh zosplatnil ku dňu 11.10.2012, do dispozičnej sféry žalovanej sa zosplatnenie dlhu dostalo dňa 16.10.2012, a preto ustálil začiatok plynutia trojročnej premičacej doby na deň 17.10.2012, z čoho odvodil uplynutie ku dňu 17.10.2015. Žalobca podal žalobu na súde až dňa 04.12.2018, teda po uplynutí premičacej doby. Dodal, že k zastaveniu plynutia premičacej doby podľa § 112 OZ v dôsledku uplatnenia si nároku žalobcu na rozhodcovskom súde dňa 10.03.2014 nedošlo z dôvodu, že rozhodcovský súd nemal právomoc konať a vydať rozhodcovský rozsudok pre neplatnú rozhodcovskú zmluvu, čo bolo o.i. i dôvodom na zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

7. Žalobca v podanom odvolaní spochybňoval záver súdu prvej inštancie o nespočítaní premičacej doby podľa § 112 OZ. Dôvodil, že počas rozhodcovského konania a až do zastavenia exekučného konania premičacia doba spočíva.

8. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premičacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premičacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

9. So záverom súdu prvej inštancie, že počas rozhodcovského a exekučného konania nespočívala premlčacia doba podľa § 112 OZ, sa odvolací súd plne stotožňuje. Dôležitým je upriamenie pozornosti na dikciu § 112 OZ, ktorý inter alia zdôrazňuje, že veriteľ, ak má premlčacia doba spočívať, musí svoje právo uplatniť u príslušného (teda iba takého a nie iného) orgánu, teda orgánu, ktorý je oprávnený rozhodovať. V prejednávanej príhode základom, na ktorom mohol rozhodcovský súd konať a rozhodovať, bola rozhodcovská doložka (ktorá mala zúžiť právomoc všeobecného súdu a konštituovať právomoc rozhodcovského súdu). Ak však právomoc rozhodcovského súdu bola vytvorená na základe neplatnej rozhodcovskej doložky (čo bolo konštatované exekučným súdom pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a tiež súdom prvej inštancie), táto nemohla byť daná, nakoľko nemožno vyvodzovať právne následky z neplatného právneho úkonu (inak povedané; z neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy spájajú s takýmto platným právnym úkonom). Akceptáciou žalobcom predostretého právneho názoru by dochádzalo k narúšaniu princípu právnej istoty i k obchádzaniu zákona, nakoľko veriteľ by mohol dosiahnuť spočívajúce premlčacej doby uplatnením práva na akomkoľvek orgáne, ktorý by nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť (teda na nepríslušnom orgáne), čím by strácal opodstatnenie samotný inštitút premlčania. K spočívaniu premlčacej doby by mohlo v prejednávanej príhode dôjsť vtedy, ak by bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu, teda musela by byť platná i rozhodcovská doložka (resp. zmluva), keďže bez nej nemôže dôjsť k platnému založeniu právomoci rozhodcovského súdu. V dôsledku uvedeného preto nemohlo dôjsť k spočívaniu premlčacej doby podľa § 112 OZ, nakoľko nedošlo k uplatneniu práva u príslušného orgánu. Zhodný záver zastáva i aktuálna judikatúra súdov (napr. rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 17Co/359/2017 zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 27Co/245/2018 zo dňa 26.06.2019, ale i Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/65/2019 zo dňa 21.10.2019), pričom odvolací súd nevidí dôvod na zmenu zastávaného náhľadu v tejto veci.

10. Ďalej v odvolaní žalobca namietal nesprávne súdom prvej inštancie ustálený počiatok plynutia premlčacej doby. Podľa jeho názoru nezačala plynúť premlčacia doba dňa 11.10.2012, ale až dňa 29.12.2012, resp. v texte odvolania uviedol i to, že prvýkrát mohol uplatniť svoje právo na súde až dňa 30.10.2012.

11. Odvolací súd uvádza, že žaloba bola podaná na súde žalobcom dňa 04.12.2018. Uvedený záver odvolateľa je preto bez právnej relevancie, nakoľko i ustálením začiatku plynutia premlčacej doby (za akceptovania názoru o nespočívajúce premlčacej doby, ako to bolo prezentované vyššie) žalobcom požadovaným spôsobom, by premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby (teda ak by bol počiatok plynutia premlčacej doby stanovený na deň 29.12.2012, resp. 30.12.2012, uplynula by trojročná premlčacia doba dňa 29.12.2015, resp. 30.12.2015, pričom žaloba bola podaná až dňa 04.12.2018).

12. Vzhľadom na to, že odvolacie námietky žalobcu boli nedôvodné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, nakoľko bola v odvolacom konaní plne úspešná. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednoducho.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).